

เทคนิคการเรียนการสอนสัทศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครูภาษาอังกฤษ

BASIC PHONETICS TEACHING TECHNIQUES FOR ENGLISH TEACHERS

บรรจบ โชติชัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Banchob Chotchai

Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus.

Corresponding Author E-mail: banchob.cho@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ได้ประสิทธิผลด้านการสื่อสาร ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยการสอนให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องหรือใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา การฝึกฟังและฝึกออกเสียงจึงเป็นทักษะสำคัญที่ครูผู้สอนต้องให้ความสนใจอย่างมาก การสอนการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ถือว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการเรียนรู้เพื่อฝึกฟังและฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษเพราะผู้เรียนจะได้เข้าใจว่าเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินนั้นมีที่มาอย่างไร เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างไร การเรียนรู้การเกิดเสียง ตำแหน่ง และลักษณะของเสียงที่เกิด รวมไปถึงปัญหาของการออกเสียง จะช่วยให้การเรียนรู้เพื่อการฝึกฟังและฝึกออกเสียงบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากที่สุด

คำสำคัญ: เทคนิคการเรียนการสอน; การสอนสัทศาสตร์; การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ;

Abstract

In English teaching for higher communicative proficiency, how to teach the students able to pronounce English properly or like any native speaker was an initial start for all English teachers. Training the students to listen to and pronounce proper English was an important skill for English teachers to pay attention to. In addition, the phonetic pronunciation was regarded a proper way for English listening and pronunciation because learners could understand how those sounds were derived and related to each other.

Knowledge on sound production, sound places and manners, and pronunciation problems would assist learning of English listening and pronunciation to attain the objectives of communicative English learning.

Keywords: Learning Technique; Phonetics Teaching; English Learning;

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะต้องศึกษา ค้นคว้าตั้งแต่เป็นผู้เรียนจนถึงจบการศึกษาในระดับที่จะเป็นผู้สอน ถึงกระนั้นยังจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นทั้งการพัฒนาตนเองและเป็นการส่งผลดีต่อผู้เรียนอีกด้วย ทักษะและความรู้ที่ผู้สอนได้ศึกษามาทางด้านภาษาที่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งในทั้งสี่ด้านนี้ ทักษะโดยธรรมชาติที่มักจะเกิดก่อนหรือตามลำดับก็คือ ทักษะการฟังและการพูด ดังนั้น เมื่อกกล่าวทักษะการฟังและการพูด สิ่งสำคัญที่อยู่ทั้งสองทักษะนี้ก็จะเป็นเรื่องของการฟังเสียงและการออกเสียง ดังนั้น การออกเสียงจึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ดังนั้น การสอนการออกเสียงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนภาษาจะต้องมีความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าใจในระบบเสียง (Phonological system) ของภาษา ผู้สอนหรือครูสอนภาษาอังกฤษ จึงควรตระหนักว่า ปัญหาที่สำคัญในการพูดหรือการฟังของผู้เรียนอันสืบเนื่องมาจากการออกเสียง (Pronunciation) เป็นสาเหตุสำคัญของการสื่อสาร ดังนั้น สิ่งสำคัญเบื้องต้นที่ครูสอนภาษาอังกฤษจะต้องทำความเข้าใจและนำไปใช้ฝึกให้ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้านการฝึกฟัง ฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาผู้เรียนด้านการออกเสียงให้ถูกต้อง Hewings (2004) ได้ให้ความเห็นว่า การออกเสียงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพูดและการฟังในการสื่อสาร สำหรับความสำคัญต่อการพูดนั้น ผู้พูดต้องออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้อง สำหรับการฟัง ผู้ฟังจะต้องสามารถวิเคราะห์คำพูดที่ได้ยินตามหน่วยเสียง เพื่อตีความตามความหมายได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการออกเสียงพยัญชนะและสระในภาษาอังกฤษจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนภาษา ครูสอนภาษาอังกฤษจึงควรศึกษาว่าอะไรที่เป็นหลักสำคัญเบื้องต้นที่ควรจะสอนเรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียน

สัทศาสตร์คืออะไร

คำว่า สัทศาสตร์ อาจแยกได้ 2 คำ คือ “สัท” แปลว่า เสียง และ “ศาสตร์” แปลว่า วิชา เมื่อรวมกันก็จะได้ว่า “สัทศาสตร์” ได้รับความหมายรวมกันว่า วิชาที่เกี่ยวกับเสียง หรือ วิชาที่ศึกษาเสียงในภาษาพูด เป็นการศึกษาวิเคราะห์และแบ่งเสียงออกเป็นประเภทต่าง ๆ รวมทั้งการออกเสียง การถ่ายทอดเสียง และการรับฟังเสียง (วิไลวรรณ, 2527)

โรบินส์ (Robins. 1964: 82) กล่าวว่า สัทศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาคำพูดด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Phonetics is the scientific study of speech.)

Macmillan English Dictionary (2006: 1061) ให้ความหมายไว้ว่า สัทศาสตร์ คือ การศึกษาเสียงที่ใช้ในภาษาพูด (The study of the sounds used in speech.)

จากคำนิยามข้างต้น จึงสรุปได้ว่า สัทศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาเรื่องของเสียงและการออกเสียงในภาษาพูดด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

เมื่อสัทศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาเรื่องเสียงในภาษาพูด ผู้สอนจึงจำเป็นต้องสอนเรื่องการออกเสียง (Pronunciation) ให้ถูกต้องในการพูด ดังนั้น สิ่งที่สำคัญในเบื้องต้นสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษที่ควรทราบและศึกษา เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนจึงเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

อะไรคือปัญหาการออกเสียงของผู้เรียน

ผู้เรียนภาษาอังกฤษจำนวนมากไม่สามารถออกเสียงได้เหมือนกับเจ้าของภาษา ทั้งนี้ มาจากสาเหตุหลายประการดังต่อไปนี้ (สมศักดิ์ นาวายุทธ. 2556: 6)

1. ไม่มีโอกาสในการใช้ภาษา
2. อายุ
3. ความถนัด
4. ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
5. ความรู้ของผู้สอน
6. ห้องเรียนและสื่อการเรียนรู้
7. การเรียนการสอนที่เน้นการสอบเป็นหลัก (Test-driven curriculum) กล่าวคือ ผู้สอนจะเน้นการสอบด้านทักษะการอ่านและการเขียนมากกว่า
8. การคิดว่าขอเพียงแต่สื่อสารได้ไม่เน้นความถูกต้องของการเสียง

9. ความท้อแท้ในการออกเสียงให้เหมือนเจ้าของภาษา

10. เจตคติ กล่าวคือ กลัวถูกมองว่าดัดเสียงไม่เป็นไปตามธรรมชาติของคนอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความอายในการออกเสียง

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ที่จะแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ ก็คือ ผู้สอน ซึ่งจะต้องเข้าใจองค์รวมของปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและการนำไปประยุกต์ใช้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอบ การปรับความรู้สึกในขณะเรียนและเจตคติในระยะยาว และที่สำคัญที่สุดในทุกประเด็นปัญหาก็คือ ต้องปรับเปลี่ยนที่ผู้สอน

เนื้อหาสำคัญที่ครูสอนภาษาต้องเน้นเพื่อเป็นฐานคืออะไร

เมื่อครูผู้สอนได้ศึกษาปัญหาเบื้องต้นของผู้เรียนแล้ว สิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนให้เข้าใจเป็นพื้นฐาน หรือแม้แต่ครูผู้สอนเองต้องมีความแม่นยำ ทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา (Native speaker) เท่าที่ทำได้ มีดังต่อไปนี้

1. ฐานที่เกิดของเสียง (Places of Articulation)

ฐานที่เกิดของเสียง หมายถึง จุดต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดเสียง ซึ่งมี 2 ส่วน คือ

ก. อวัยวะที่เคลื่อนที่ได้ ได้แก่ ริมฝีปากกว้าง ลิ้นทุกส่วน ฟันล่าง เส้นเสียง ริมฝีปากบน

ข. อวัยวะที่เคลื่อนที่ไม่ได้แก่ ฟันบน ปุ่มเหงือก เพดานแข็ง เพดานอ่อน ลิ้นไก่ ริมฝีปากบน

จุดของการเกิดเสียงทั้ง 2 จุด นี้ ให้ครูผู้สอนศึกษาการเคลื่อนไหว การสัมผัสเป็นไปอย่างไร แล้วก่อให้เกิด หน่วยเสียงอะไร ในแต่ละจุด

2. ลักษณะของการเกิดเสียง (Manner of Articulation)

ลักษณะของการเกิดเสียง หมายถึง เสียงจะออกมาในอาการหรือลักษณะอย่างไร

3. สัญลักษณ์ของหน่วยเสียงพยัญชนะ (Consonant Sound)

พยัญชนะที่เป็นหน่วยเสียงของภาษาอังกฤษที่ควรศึกษาตามฐานและกรณีที่เกิดเสียงและลักษณะของการเกิดเสียง มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ

ตารางหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ Table of English Consonant Phonemes			Place of articulation (ฐาน/ตำแหน่งที่เกิดของเสียง)																
			ริมฝีปากทั้งคู่ (Bilabial)		ริมฝีปากกับฟันบน (Labio-dental)		ฟันบนกับปลายลิ้น (Interdental)		ปุ่มเหงือกกับปลายลิ้น (Alveolar)		ปุ่มเหงือกเพดานแข็ง (Palato-alveolar)		เพดานแข็งกับลิ้นส่วนหลัง (Palatal)		เพดานอ่อนกับลิ้นส่วนหลัง (Velar)		ช่องระหว่างเส้นเสียง (glottal)		
Manner of articulation (ประเภทหรือลักษณะของเสียงที่เกิด)	ระเบิด Plosive		vl	vD					vl	vD									
	เสียดแทรก Fricative				f	v	θ	ð	s	z	ʃ	ʒ			x			h	
	กึ่งเสียดแทรก Affricate										tʃ	dʒ							
	นาสิก Nasal																	ŋ	
	ปลายลิ้นม้วน Retroflex																		
	ข้างลิ้น Lateral																		
	เสียงกึ่งสระ semi-vowel																		j

ที่มา : สุวิทย์ ภาณุจारी (2545: 17)

- ก. เสียงระเบิด (Plosive) หรือ เสียงกัก (Stop) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /p/, /b/, /t/, /d/, /k/ และ /g/
- ข. เสียงกึ่งเสียดแทรก (Affricate) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /tʃ/ และ /dʒ/
- ค. เสียงเสียดแทรก (Fricative) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /f/, /v/, /θ/, /ð/, /s/,

/z/, /ʃ/, /ʒ/ และ /h/

ง. เสียงนาสิก (Nasal) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /m/, /n/ และ /ŋ/

จ. เสียงข้างลิ้น (Lateral) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /l/

ฉ. เสียงร้วลิ้น (Trilled) /ลิ้นโค้งกลับหลัง (Retroflex) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /r/

ช. เสียงกึ่งสระ (Semi-vowel) ประกอบด้วยหน่วยเสียง /j/ และ /w/

หน่วยเสียง (Consonant) ครูผู้สอนต้องจดจำ ฝีกออกเสียงให้ถูกต้องตามฐานที่เกิด และ ลักษณะการเกิด นอกจากนั้นจะต้องเขียนให้ถูกต้องด้วย เพราะหน่วยเสียงเหล่านี้จะไปปรากฏเป็น การออกเสียงคำในรูปอักษรศาสตร์ (Phonetic alphabet) ใน English Dictionary ซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานการออกเสียงที่ถูกต้อง แต่คำอ่านใน English-Thai Dictionary คนไทยใช้เป็นแนวทางของการอ่านออกเสียงนั้น ไม่ได้บอกให้ทราบว่า เสียงของ คำแต่ละคำ เกิดจากอวัยวะในการออกเสียง (Organ of Speech) ไດ

การออกเสียงเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ

เสียงพยัญชนะส่วนใหญ่จะเป็นไปตามที่มีการเรียนการสอน โดยเสียงบางคำจะมีการดัดแปลงให้ง่ายต่อการออกเสียง หรืออาจจะมีการอ่านตาม ภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษ เสียงพยัญชนะทั้งหมดเรียงตามลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษดังนี้

(<http://th.wikibooks.org.wigi>)

1. b คล้ายกับ บ ใบไม้ เช่น boy บอย

2. c เป็นได้ทั้ง ช โช่ และ ค ควาย และ ก ไก่ โดยส่วนมากจะใช้

- ca, co, cu – ค ควาย เช่น car คาร์, come คิม, cute คิวท์

- ce, ci, cy – ช โช่ เช่น cell เซลล์, city ชิตี้, cylinder ไชลินเดอร์

- sc – ก ไก่ เช่น scar สการ์, screen สกรีน, scuba สกูปา

อย่างไรก็ตาม มีหลายคำที่ไม่ได้เป็นไปตามข้อกำหนด

3. d คล้ายกับ ด เด็ก เช่น dog

4. f คล้ายกับ ฟ ฟัน เช่น fun

5. g จะไม่มีเสียงในภาษาไทย แต่จะเป็นเสียงควบของ ก ไก่ กับ ง งู หรือ เสียงควบ

ของ จ จาน กับ ย ยักษ์

- ga, ge, go, gu – ออกเสียง ก-ง เช่น gas แก๊ส, get เก็ท, golf กอล์ฟ, gun กัน

- gi – ออกเสียง จ-ย เช่น gigabyte จิกะไบต์ กับ gigantic ใจแกนติก

6. h อ่านว่า เอช (ในอังกฤษอเมริกัน) ออกเสียง เหมือน ห หีบ และ ฮ นกฮูก เช่น hello เฮลโล

7. j คล้ายกับ จ จาน เช่น jet เจ็ท

8. k เป็นได้ทั้ง ค ควาย และ ก ไก่ และเสียงเจียบ

- เสียงตัน ค ควาย เช่น kilogram กิโลแกรม

- sk เสียง ก ไก่ เช่น sky สกาย ski สกี

- kn เสียงเจียบ (ไม่ออกเสียง) เช่น knee, นี้ knock, นี้อค know โนว์

9. l คล้ายกับ ล ลิง สำหรับเสียงตัน และคล้ายกับเสียง น-ว แหวน สำหรับเสียงสะกดเสียงตัน เช่น lance แลนซ์, look ลุก

- เสียงสะกด เช่น mill มิลล์ (เรียกว่า dark l), oil โออิลโดยเสียงของ ตัวอักษร l (เช่น oil, ni, fool) ออกเสียงโดยการลากปลายลิ้นไปแตะที่ปลายฟันเหมือนออกเสียง th การออกเสียงของ ll (เช่น will, full) ออกเสียงโดยการลากปลายลิ้นไปแตะที่ปลายฟันเหมือนออกเสียง th และลากโคนลิ้นไปแตะเพดานอ่อนพร้อม ๆ กัน (เสียงจะคล้าย ๆ ง-ว)

10. m คล้ายกับ ม ม้า เช่น money มัชนี

11. n คล้ายกับ น หนู เช่น no โน

12. p พ พาน หรือ ป ปลา

- เสียงตัน ออกเสียง พ พาน เช่น pest, เพสท์ Peter พีเทอร์

- sp ออกเสียง ป ปลา เช่น span สเปน, spark สปาร์ค, sport สปอร์ต

13. q ค ควาย หรือ ก ไก่

- qu – ค ควาย ควบ ว แหวน เช่น queen ควีน

- squ – ก ไก่ ควบ ว แหวน เช่น squid สกวิด, square สแควร์

14. r คล้ายกับ ร เรือ สำหรับเสียงตัน เช่น row โรว์ และคล้ายกับคำว่า เออร์ สำหรับเสียงท้ายเช่น fire ไฟเออร์ เสียงกลางประโยค เช่น born บอร์น

การออกเสียงที่ตำแหน่งท้ายของเสียง r โดยการ ลากลิ้นไปแตะที่เพดานปาก ด้านบนส่วนหลัง เหมือนคำว่า fire อ่านว่า ไฟ แล้วลากลิ้นไปแตะที่เพดานปาก เสียง เออร์ จะ ออกมาคล้ายกับเสียง ไฟเออร์

15. s เสียงต้น ออกเสียง ส.เสื่อ เช่น sock ซ็อกค์ ถ้าเป็นเสียงลงท้าย ออกเหมือน เสียง ซืออออ ให้เสียงเหมือนลมผ่านช่องกระจก โดยพูดให้เพียงแค่มออกจากปาก และ ล้าคอไม่สั่น เป็นเสียงแบบ voiceless เช่น case เคส)

16. t คล้ายเสียง ท ทหาร หรือ ต เต่า เสียงต้น ท ทหาร เช่น tank แทงก์ st ต เต่า เช่น street สตรีท, star สตาร์

17. v เสียงเหมือน ว แหวน โดยเป็นเสียงที่ใกล้เคียง กับ v, f พูดโดยการกัดริม ฝีปาก ก่อนออกเสียง ว แหวน เช่น vail เวลล์

18. w (ดับเบิล ยู แต่พูดเร็วเร็ว ก็กลายเป็น ดับ-บ-ลิว) เสียงเหมือน ว แหวน แต่มี เสียงก้องในปาก พูดโดยการ ทำปากจู๋ก่อนแล้วตามด้วยออกเสียง ว แหวน เช่น wow วาว

19. x เสียงต้น เป็นเสียง ส เสื่อ และ ซ โซ่ เช่น xylem ไซเรียม เสียงท้าย เหมือน ค ควาย รวมกับ เสียง เอส เช่น box บ็อกซื่อ

20. y ย ยักษ์ เช่น young ยัง, you ยู

21. z อ่านว่า ซี ในอังกฤษอเมริกัน หรือที่อ่านกันว่า เซท ในอังกฤษสำเนียงอื่น แต่ คนไทยออกเสียงว่า แซด เสียงเหมือน ส เสื่อ และ ซ โซ่ เช่น zebra ซี-บร่า นอกจากนี้ เสียง อักษร z ต่างกับ ตัวอักษร c โดยเวลาพูดจะมีการสั่นของเสียง (voice sound) โดยเมื่อเอามือ จับที่ได้ฟันล่าง แล้วพูดเสียงจะมีการสั่นของลำคอ เหมือนกับการออกเสียง บ ใบไม้ กับ พ พาน หรือ เสียง ด เด็ก กับ ท ทหาร (z, บ ใบไม้, พ พาน เป็น เสียงสั่น)

22. ตัวอักษร ch ออกเสียงได้ 3 แบบ ได้แก่

ก. ch, sh ออกเสียง ช ช้าง สำหรับคำที่มาจากภาษาฝรั่งเศส เช่น champagne, Chicago และออกเสียง ค ควาย สำหรับคำที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ การศึกษา ดนตรี ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นคำที่มาจากภาษากรีก เช่น chaos, stomach, architecture

ข. ch ออกเสียง ช ช้าง เหมือนเสียง ท ทหาร ตามด้วยเสียง ช ช้าง พูดโดยการ เอาลิ้นแตะโคนฟัน แล้วพูด เฉอะ และ sh ออกเสียง ช ช้างปกติ คำที่เสียงแตกต่างกัน ในขณะที่เสียงไทยใกล้เคียงกัน เช่น ship chip, sheep cheap, shop chop

ค. ch จะเป็นเสียง ค ควาย ก็ได้ ถ้าคำที่ใช้มาจากภาษากรีก เป็นในทาง
ความหมาย ทาง ประวัติศาสตร์ ดนตรี การแพทย์ การศึกษา ประมาณนี้ เช่น chaos เคออส
ความวุ่นวาย stomachache สโตมคเคค chorus คอร์รัส

23. th เสียงนี้ไม่มีของไทย แต่ใกล้เคียงกับ /ต/ /ต/ /ส/ (แต่ใกล้เคียง ส) เวลาออก
เสียง เริ่มแรก กัดลิ้นเบาๆ แล้วพูด เช่น *that หรือว่า bath พูดแล้วตอนจบกัดลิ้น Thank
you กัดลิ้นแล้วพูดดู ไม่ใช่ แต่งกวี แต่มันจะเป็นเสียง ผสม /ต/ /ช/

การสอนการออกเสียงตามที่กล่าวมานี้ ต้องอาศัยหลักการออกเสียงตามตารางการ
ออกเสียงดังที่กล่าวแล้ว ซึ่งสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตัวเองใน You-tube

6. เสียงสระในภาษาอังกฤษ (Vowel Sound)

สระในภาษาอังกฤษ ประกอบไปด้วย ตัวอักษร a, e, i, o และ u* แต่ในการใช้สระ
จะมีการใช้ผสมกันดังต่อไปนี้ (ที่นี้ไม่ได้พูดถึง สัญลักษณ์ของเสียงสระทางสัทศาสตร์)

ee – เสียง อี เช่น ฟีด feed

i – เสียง อี เช่น ฟิน fin

i – เสียง ไอ เช่น ไบ bi (ถ้าไม่มีตัวอะไรต่อท้าย ส่วนมากจะเป็น) ไอ แต่บางทีก็
ไม่ใช่

a_e – เสียง เอ เช่น เฟด fade

e – เสียง เอะ เช่น เฟ็ด fed

a – เสียง a มันจะเป็นเสียงกึ่งระหว่าง แอะ กับ อะ วิธีออกเสียง ให้อ้าปากกว้างสุด
แล้วพูด เป็นเสียงระหว่างเสียง แพด กับ ฟัด fad

u – เสียง เออะ เช่น เคอะ-พ cup

o – คล้ายเสียง เออะ แต่อ้าปากกว้าง cop

oo – boot เสียง อุ

ull – bull เสียงที่อยู่ระหว่าง อุ กับ อุ

o_e – bone เสียง โอ

i_e – fine เสียง ไอ

oi – coin เสียง ออย

ou – round เสียง อาว

หมายเหตุ สระตัวนี้ (u) มักมีผู้สอนอ่านออกเสียงเป็นพยัญชนะ คือ เอ อี ไอ โอ ยู ทั้งนี้เป็นเพราะว่าทำหน้าที่เป็นพยัญชนะ แต่ถ้าอ่านให้เป็นเสียงสระจะต้องอ่านว่า อุ ดังนั้นจึงควรอ่านรวมกันว่า เอ อี ไอ โอ อุ กล่าวคือ เสียงสระ จะออกเสียงเป็นตัว “อ”

เทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้สำหรับการออกเสียงเบื้องต้น

การสะกดคำโดยใช้วิธีโฟโนแกรม (Phonogram Technique)

ในการสอนสะกดคำนั้น เสียงแต่ละเสียงในคำแต่ละคำจะแทนได้โฟโนแกรม เช่น คำว่า cat เวลาแยกเป็นเสียง เราจะได้ยินเสียง 3 เสียงคือ /k/ /æ/ /t/ แต่ละเสียงจะมีโฟโนแกรมของมัน และคำว่า แคท จึงเขียนได้ว่า cat บางคนอาจจะบอกว่า ถ้าให้เด็กท่อง ซี เอ ที แคท ไม่ง่ายกว่าไหม คำตอบก็คืออาจจะง่ายแต่คำสั้น ๆ เท่านั้น ลองคิดดูสิว่า ต่อไปถ้านักเรียนสะกดคำว่า “Successful” จะท่องยังไงไหว เพราะยาวมาก ดังนั้นจึงใช้โฟโนแกรมแทนเสียง และนำมาสอนสะกดอีกที สำหรับเด็กสองภาษา เด็กที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน หรือพ่อแม่ที่ต้องการสอนให้ลูกอ่านและเขียนภาษาอังกฤษคล่อง การทำความเข้าใจโฟโนแกรมจึงถือเป็นเทคนิคหนึ่งที่น่ามาใช้ในการสอน เพราะถือว่าก่อนจะสอนอะไรให้เด็ก ผู้สอนจะต้องเข้าใจในสิ่งที่จะสอนหรือขั้นตอนที่จะทำให้เขาได้รับในสิ่งที่ถูกต้องให้มากที่สุด ลองมาดูตัวอย่าง

คำว่า big มี 3 เสียง (/b/-/ɪ/-/g/) และ 3 โฟโนแกรม (b, i, g).

คำว่า bridge มี 4 เสียง (/b/-/r/-/ɪ/-/dʒ/) ดังนั้นจึงมี 4 โฟโนแกรม (b, r, i, dge).

คำว่า high มี 2 เสียง (/h/-/aɪ/) ดังนั้นคำนี้จึงมี 2 โฟโนแกรม (h, igh).

จากตัวอย่างข้างบนจะเห็นว่าจำนวนของตัวอักษรในคำจะไม่เท่ากับเสียงเสมอไป เพราะอะไร? สาเหตุคือโฟโนแกรมบางเสียงนั้นประกอบไปด้วยอักษรหลายตัวนั่นเอง เสียง 1 เสียงแทนด้วย 1 โฟโนแกรม แต่ โฟโนแกรมอันนั้นอาจจะเขียนด้วยอักษรมากกว่า 1 ตัว

ทำไมต้องสอนโฟโนแกรมด้วย ถ้าเด็กรู้จักเสียงและรู้จักโฟโนแกรมที่แทนเสียงเหล่านั้น เด็กจะสะกดคำได้ง่ายและได้ถูกต้อง ถ้าเด็กรู้ว่า เสียง /dʒ/ ที่ตามหลังสระเสียงสั้นจะ

แทนด้วยโฟนแกรม dge เด็กจะสะกดคำได้ถูกต้องคือ bridge เด็กไม่จำเป็นต้องท่อง b-r-i-d-g-e แทนที่จะท่องแบบนั้นก็หันมาจำโฟนแกรมคือเสียงแต่ละเสียงแทนด้วยโฟนแกรมนั่นเอง

ขั้นตอนการสอนโฟนแกรม

การใช้บัตรคำโฟนแกรมจะช่วยให้เด็กจำเสียงและจำโฟนแกรมได้ง่ายขึ้น ด้านหน้าของบัตรคำ จะเป็นสัญลักษณ์ของโฟนแกรม ส่วนด้านหลังเป็นข้อมูลสำหรับครู เช่น บัตร a เด็กจะเห็นด้านหน้าเป็น a ด้านหลังเราจะเห็นว่า a แทนเสียง แอ -ant, เอ -acorn, ออ -water

Water

ก่อนอื่นทดสอบก่อนว่าเด็กรู้จักโฟนแกรมตัวไหนบ้างแล้ว โดยเด็กที่เรียนโฟนิกส์ (เรื่องของเสียง) มาก่อนจะได้เปรียบเด็กที่ยังไม่เคยเรียน เพราะเสียงหลาย ๆ ตัวมันเหมือน ๆ กัน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลานานที่สุด และเด็กต้องแม่นยำเสียงก่อนที่เราจะข้ามขั้นไปสอนสะกดคำ วิธีสอนคือให้เด็กดูบัตรคำและให้ออกเสียง ถ้าออกเสียงถูกต้อง ครบทุกเสียงของโฟนแกรมแต่ละตัว ก็แสดงว่าผ่าน ถ้าเด็กตอบไม่ได้ เราก็ออกเสียงให้ฟัง และแยกบัตรคำนั้นไปไว้ในส่วนที่เราต้องสอนเพิ่มเติม อันไหนเด็กออกเสียงได้แล้วก็ย้ายไปอยู่ในส่วนที่เด็กรู้แล้ว ไม่ต้องสอนเพิ่ม สอนทีละ 3-4 คำ โดยใช้ขั้นตอนดังนี้ (1) ให้ดูบัตรโฟนแกรม (2) ออกเสียงให้เด็กฟัง และ (3) ให้เด็กทำเสียงตาม

หลังจากสอนไปแล้วหลาย ๆ รอบ ลองดูว่าเด็กจะอ่านออกเสียงได้เองโดยที่ไม่ต้องคอยบอกหรือไม่ เป้าหมายคือการทำที่เด็กได้เห็นบัตรแล้วออกเสียงได้เองแบบไม่ต้องหยุดคิดหมั่นทบทวนบ่อย ๆ หลังจากเด็กจำเสียงได้แล้วก็อย่าปล่อยให้เด็กลืม ต้องหมั่นหยิบออกมาเรียนซ้ำบ่อย ๆ เด็กจะได้จำขั้นตอนนี้ใช้เวลาสอนนาน แต่คุ้มค่ามาก เพราะถ้าเด็กออกเสียงได้แม่นยำ จำการ์ดได้ทุกใบ ต่อไปการเรียนสะกดคำจะเป็นเรื่องง่ายสำหรับเด็กและสำหรับคนสอน

บทสรุป

ตามที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นว่า ผู้สอนควรมีความเข้าใจในศาสตร์ของการออกเสียง จากทั้งจากการศึกษาในสถานศึกษา และการค้นคว้าศึกษาและสั่งสมความรู้ด้วยตัวนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากตัวครูผู้สอนเองจะได้องค์ความรู้ที่ลึกซึ้งหลากหลายแล้ว ผู้เรียนซึ่งเป็นลูกศิษย์ ก็จะได้รับสิ่งที่ถูกต้อง มีฐานความรู้ที่เข้มแข็งอันจะเป็น

ฐานของการเรียนรู้ต่อไป บทความที่เขียนไว้นี้ ได้แนะนำสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับครูในการสอนวิชาสหศาสตร์ ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจให้เป็นเบื้องต้นก่อนอื่นใด นั่นคือ การรู้จักจุดที่ก่อให้เกิดเสียง ลักษณะของเสียง อักษรที่เปรียบเทียบระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ การผสมสระ และเทคนิคเบื้องต้นในการสอนสะกดคำและออกเสียง ส่วนเนื้อหาด้านอื่น ๆ ซึ่งมีอีกมาก จะนำมาเขียนและอธิบายพร้อมยกตัวอย่างในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- วิไลวรรณ ขมิษฐานันท์. (2527). *ภาษาและภาษาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมศักดิ์ นาวายุทธ. (2556). *การใช้สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง (Phonetic Symbols) ของการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่ .
- สุวิทย์ ภาณุจारी. (2545). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสหศาสตร์และสรีรวิทยาเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด
- Binturki, T.A. (2008). *Analysis of Pronunciation Errors of Saudi ESL Learners*. Master of Arts Degree. Southern Illinois University Corondale.
- Hewings, M. (2006). *Pronunciation Practice Activities*. Cambridge University Press.
- International Student Edition. (2006). *Macmilland English Dictionary*. Malaysia
- Th.wikibooks.org. (2560). การออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับผู้ใช้ภาษาไทย. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2560. แหล่งสืบค้น <http://th.wikibooks.org/การออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับผู้ใช้ภาษาไทย>
- Allaboutlearningpress.net. (2560). การออกเสียงภาษาอังกฤษ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2560 แหล่งสืบค้น <http://allaboutlearningpress.net/go.php?id=726>